

Adam Karpiński

"Uwagi o modzie wiejskiej w obyczajowości i literaturze XVII w.", Alina Nowicka-Jeżowa, "Przegląd Humanistyczny" nr 4 (1980) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 24/3 (81), 238

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ NOWAKOWSKI Jan: Stanisława Wyspiańskiego "teatr ogromny" - imaginacji. "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP Kraków" z. 72. Prace Historycznoliterackie VIII. Kraków 1978, s. 7-18.

Autor zajmuje się analizą wyobraźni przestrzennej Wyspiańskiego podkreślając fakt, że wizje plastyczne zawarte w jego dramatach rozgrywają się w rzeczywistej przestrzeni - dramatyzują realne elementy architektury i krajobrazu. Wywód swój wspiera przykładami literackich opisów zabytków oglądanych przez Wyspiańskiego (informacje z listów) oraz uwagami o procesie twórczym zapisanymi w "Hamlecie". Trudności techniczne w scenicznej realizacji tych dramatów mogły być rozwiązane przez samego autora - jedynym przykładem jest tu krakowska inscenizacja "Bolesława Śmiałego".

BP/81/71

Mar.P.

/II/ NOWICKA-JEŻOWA Alina: Uwagi o modzie wiejskiej w obyczajowości i literaturze XVII w. "Przegląd Humanistyczny" 1980 nr 4 s. 53-60.

Autorka omawia pieśni wiejskie, zwane wileneskami, sytuując je w opozycji zarówno do arkadyjsko-ziemiańskich stereotypów wiejskości, jak też do tradycyjnych formuł dwornej kultury obyczajowej. Pytając o przyczyny popularności tych pieśni, wskazuje na takie zjawiska, jak formy życia towarzyskiego czy teatr jarmarczny, akcentuje i obszernie analizuje czynniki zawarte w samych tekstach, przede wszystkim swoistą filozofię tych utworów. Życie ludzkie przedstawione w wymiarze codzienności, często prymitywnej i brutalnej, akceptacja tej rzeczywistości różni świat wilenki od świata dwornych konwenansów i świata moralnego ładu. Naturalistyczna interpretacja rzeczywistości, pozbawionej upiększeń, uogólnień poznawczych i komentarza ideowego wyraża zarazem istotne tendencje szerzącej się mowy wiejskiej.

BP/81/72

A.K.